

Luksan

ÖMELETRAJZ 1941 utan
Gepirat, 1 nle. p. 1 f.

642

VIIA

ÖNÉLETRAJZ

1885-ben Budapesten születtem. Apam bankigazgató volt.

Az egyetemet Budapesten és Berlinben végeztem. Azután író voltam és Berlinben, Olaszországban majd Heidelbergben éltem. 1918-ban beléptem a KMP-be, ahol a párt tudományos lapjának szerkesztője lettem, majd a KB februári letartóztatása után a KB tagja. A diktatúra alatt közoktatásügyi népbiztos és az V. hadcsztaly politikai megbízottja voltam. 1919-29-ig Bécsben éltem emigrációban, ahol (1919/21 és 1928/30) a KB tagja voltam, különben partlapok szerkesztője stb. 1929-ben három hónapra Budapestre voltam vezényelve az illegális munka vezetésére. 1930/31-ben Moszkvában éltem mint a Marx-Engels-intézet tudományos munkatársa, és a WKP(b) tagja. 1931/33 mint a német párt tagja Berlinben az értelmiség között végeztem propagandamunkát. Hiller párt határozata juttatott oda Moszkvában éltem mint a Tudományos Akadémia Filozófiai Intézetének központi tudományos munkatársa. 1938 óta szerkesztőbizottsági tagja voltam az "Új Hang"-nak. 1941 óta ismét az MKP tagja vagyok.

Lukacs György

1941. 11. 15.
1941. 11. 15.

Lubliner

SELBSTBIOGRAPHIE SEIT 1940. MOSKAU, 23 Januar 1941
Gesamt, 1. Aufl. p. 14f.

643

VI/AB

Selbstbiographie seit 1940

In 1940 arbeitete ich als freier Schriftsteller (Mitglied des Schriftstellerverbandes) für verschiedene Sowjetzeitschriften in russischer, deutscher und ungarischer Sprache. Ich war Mitglied der KPD, Mitglied der deutschen Kommission des Schriftstellerverbandes, der Redaktionskollegien der Zeitschriften "Internationale Literatur" (Deutsche Blätter) und "Uj Hang". Mai 1941 wurde ich in die KPU überführt. Am 29. Juni 1941 wurde ich von den Organen der NKWD verhaftet und am 22. August desselben Jahres rehabilitiert und befreit. Von Tage meiner Befreiung arbeitete ich für Kriegspropaganda, vorwiegend auf dem Gebiet des ideologischen Kampfes gegen den Faschismus. Im Oktober 1941 wurde ich aus Moskau mit den Schriftstellern evakuiert, zuerst nach Kasan, dann nach Taschkent, von wo ich im Juli 1942 nach Moskau zurückkehrte. Ich schrieb dort ein antifaschistisches Büchlein für Usbekizdat, eine antifaschistische Broschüre für das Philosophische Institut der Akademie der Wissenschaften und verschiedene Artikel für englisch-amerikanische Zeitschriften, die durch VOKS und Sovinformbüro hinausgesendet wurden. Im August 1942 trat ich als wissenschaftlicher Mitarbeiter in das Philosophische Institut der Akademie der Wissenschaften ein. Dort verteidigte ich erfolgreich im Dezember 1942 meine Doktordissertation "Der junge Hegel und die Probleme der kapitalistischen Gesellschaft". Im Philosophischen Institut arbeitete ich in den ersten Jahren an der grossen Geschichte der Philosophie. Ich schrieb verschiedene Aufsätze für den die noch nicht erschienenen Bände über Marx-Engels und über die neueste Philosophie. Diese Tätigkeit nützte ich zur Aufdeckung der ideologischen Wurzeln des Faschismus aus. Meine Broschüre "Die Rassentheorie - der Feind der Menschheit" bereitet das Philosophische Institut zur Herausgabe vor. Gegenwärtig arbeite ich an einem grossen Buch über die Entstehungsgeschichte der reaktionären Ideologie in Deutschland, das ebenfalls der Entlarvung des Faschismus gewidmet ist. In derselben Zeit entfaltete ich eine publizistische Tätigkeit zur Entlarvung des Faschismus und zur Propagierung der russischen Kultur. Ich schrieb verschiedene Aufsätze in die "Internationale Literatur" (Deutsche Blätter) (Gegen Preussentum, über das Lager von Maidanake etc. etc.) x, Artikel für Sovinformbüro, für amerikanische Zeitschriften durch VOKS (Tolstoi, Dostojewski Gorki etc.), für die ungarische Kriegsgefangenenzeitung "Igaz Szo", für das ungarische Radio etc. Im Jahre 1944 gab ich ein ungarisches Buch: "Die Verantwortlichkeit der Schriftsteller" heraus, das die ideologische Entwicklung der ungarischen Intelligenz x in den letzten Jahren analysiert; das Buch ist seitdem in Ungarn nachgedruckt worden. In der letzten Zeit habe ich mit Erlaubnis der KPU unter den deutschen Kriegsgefangenen mündliche Propaganda geführt.

Moskau, 23. Januar 1945

Georg Lukács

ANTA FIL. MT.
1945. 1. 23.

Selbstbiographie

Hubert, Georg

ONELETRAI2 11945/
Gepirat, 1 ste. p. 1R.

644

VIIAC

Önéletrajz

Születtem 1885-ben Budapesten. Burzsoa-származású vagyok (apám a Magyar Általános Hitelbank igazgatója). Már egyetemi hallgatókoromban (államtudományi és filozófiai doktor vagyok) résztvettem a magyar irodalmi életben: egyik alapítója voltam a Thalia szabad színháznak, írtam a "Jövendő"-be, "Szerda"-ba, "Nyugat"-ba, "Huszedik Század"-ba. 1908-ban a "Modern dráma fejlődése" című művem megkapta a Lukács-Krisztina-díjat. Ezenkívül még egy pár könyvet adtam ki magyar nyelven.

1909 után főleg külföldön éltem, eleinte felváltva Német- és Olaszországban, 1912-18-ig Heidelbergben. Ebben az időben néhány német könyvem és számos folyóirat- és újságcikkem jelent meg.

1918 decemberében beléptem a KMP-be. A diktatúrban közoktatási népbiztos és az V.ik hadosztály politikai megbízottja voltam. 1919 őszén Bécsbe emigráltam, ahol 1929-ig szakadatlanul pártfunkcionárius voltam. 1919/21 és 1928/30 -ban a KB tagja. Különben az "Uj Március" szerkesztőbizottsági tagja, a "Száz százalék" szerkesztője voltam, stb. 1929-ben illegális munkára voltam Budapestre vezényelve.

1930-ban Moszkvában éltem mint a Mar-Engels-intézet tudományos munkatársa. 1930 elején átigazoltak a WKPB-be.

1931-ben Berliben költöztem, ahol mint a német kommunista párt tagja főleg intellektuális propagandával voltam elfoglalva. (A Kommunista írói frakció vezetője, a német írószövetség berlini helyi csoportjának alelnöke stb.)

1933-ban Moszkvába költöztem, ahol hosszú ideig a Tudományos Akadémia filozófiai intézetében dolgoztam. (1933/38 és 1942-től máig.) Orosz nyelven két könyvem és nagyszámú folyóiratcikkem jelent meg. Azonkívül számos német cikk az "Internationale Literatur" és az "Wort" című folyóiratokban, valamint nagyszámú magyar cikk az "Uj Hangban". Az "Internationale Literatur" és az "Uj Hang" című folyóiratok szerkesztő bizottsági tagja voltam.

1941-ben átigazoltak a KMP-be. A háború alatt propagandamunkával foglalkoztam, különböző itt megjelent folyóiratokban, valamint az Informbüro és a VOKS révén angol, amerikai újságokban és folyóiratokban. 1944-ben megjelent könyvem "Írástudok felelőssége".

Lukács György

Moszkva, 1945 január 23.

Kiegészítendő, az 1953 III. 21. önéletrajzzal

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

1948-ban megjelent a Kommunizmus, hivatko-
zta néhány karjában jelent meg több más
nyelven.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

ÖNELETRASYZ (1946)

Gepirat, 1 nte. p., 1 f.

645

VI/110

Önéletrajz

Lukács György született Budapesten 1885 április 13-án. Tanulmányait a budapesti és berlini egyetemeken végezte. Egyetemi hallgató korában Hevesi Sándorral és Bánoczy Lászlóval megalapította a Thalia színpadot. Résztvett a Nyugat alapításában, állandó munkatársa volt a XX. századnak, előadásokat tartott a Társadalomtudományok szabad iskolájában. 1908-ban a Modern Dráma Fejlődésének Története című műve megnyerte a Kisfaludy Társaság Lukács-Krisztina díját. Kévéssel ezután megjelentek Lélek és a Formák és Esztétikai Kultúra című tanulmánykötetei.

1910 után nagyjából külföldön tartózkodott, Olaszországban és Németországban. 1912-ben Heidelbergben telepedett le. 1916-ban jelent meg Die Theorie des Romans című műve.

Az első világháború élményei szocialista szimpatizánsból kommunistát formáltak belőle. 1918-ban belépett a Kommunista Pártba. A proletár diktatúra alatt közoktatásügyi népbiztos volt és az V-ik Vörös Hadosztály politikai biztosa.

A Kommun bukása után Bécsbe emigrált, ahol mint a Kommunista Párt vezető funkcionáriusa dolgozott 1929-ig. 1929 tavaszán három hónapot töltött Pesten illegális munkán.

1930/31-ben Moszkvában élt mint a Marx-Engels-intézet tudományos munkatársa. 1931-33-ban Berlinben élt, főleg az értelmiség közötti pártmunkával foglalkozva. /A német Írószövetség berlini csoportjának alelnöke volt./ 1933-ban Hitler hatalomrajutása után Moszkvába ~~emigrált~~ emigrált és ott a Tudományos Akadémia filozófiai intézetének tudományos munkatársaként működött. Szerkesztőbizottsági tagja volt a németnyelvű Internationale Literatur-nak és az Uj Hang-nak. Moszkvában írott számos műve közül magyarul már megjelent: Írástudók felelőssége, Nagy orosz realisták, Balzac, Stendhal, Zola; A történelmi regény, Goethe és kora; Nietzsche és a fasizmus; Az újabb német irodalom rövid története.

1945-ben Budapestre tért vissza mint az ideiglenes nemzetgyűlés tagja. 1945 végén az esztétika és a kulturfilozófia nyilvános rendes tanára lett a Budapesti Egyetemen, és a Tudományos Akadémia elnökségének tagja.

MTA FIL. INT.
Lukács Archív

ÖMELETRAIZ 119461
Gejirat, 1. atle. p. 1f.

546

VIME

Önéletrajz

Lukács György született Budapesten 1885 április 18-án. Tanulmányait a budapesti és berlini egyetemeken végezte. (Egyetemi

hallgató korában Hevesi Sándorral és Bánoczy Lászlóval megalapította a Thalia színpadot. Résztvett a Nyugat alapításában, állandó munkatársa volt a XX. századnak, előadásokat tartott a Társadalomtudományok szabad iskolájában. 1908-ban a Modern Dráma Fejlődésének Története című műve megnyerte a Kisfaludy Társaság Lukács-Krisztina díját. Kévéssel ezután megjelentek Lélek és a Formák és Esztétikai Kultura című tanulmánykötetei.)

1910 után nagyjából külföldön tartózkodott, Olaszországban és Németországban. 1912-ben Heidelbergben telepedett le. (1916-ban jelent meg Die Theorie des Romans című műve.)

Az első világháború élményei szocialista szimpatizánsból kommunista formáltak belőle. 1918-ban belépett a Kommunista Pártba. A proletár diktatúra alatt közoktatásügyi népbiztos volt és az V-ik Vörös Hadosztály politikai biztosa.

A Kommun bukása után Bécsbe emigrált, ahol mint a Kommunista Párt vezető funkcionáriusa dolgozott 1929-ig. 1929 tavaszán három hónapot töltött Pesten illegális munkán.

1930/31-ben Moszkvában élt mint a Marx-Engels-intézet tudományos munkatársa. 1931-33-ban Berlinben élt, főleg az értelmiség közötti pártmunkával foglalkozva. /A német Írószövetség berlini csoportjának alelnöke volt./ 1933-ban Hitler hatalomrajutása után Moszkvába emigrált és ott a Tudományos Akadémia filozófiai intézetének tudományos munkatársaként működött. Szerkesztőbizottsági tagja volt a német-nyelvű Internationale Literatur-nak és az Uj Hang-nak. (Moszkvában írott számos műve közül magyarul már megjelent: Írástudók felelőssége, Nagy orosz realisták, Balzac, Stendhal, Zola; A történelmi regény, Goethe és kora, Mietzsche és a Fasizmus; Az újabb német irodalom rövid története.)

1945-ben Budapestre tért vissza mint az ideiglenes nemzetgyűlés tagja. 1945 végén az esztétika és a kulturfilozófia nyilvános rendes tanára lett a Budapesti Egyetemen, és a Tudományos Akadémia elnökségének tagja.

MTA FIL. INT.
Lukács Archív

ÖNELETRAI 2 (1946)
Gepirat, 1. költ. p. 11. 1f.

647

VIII F

Önéletrajz

Lukács György született Budapesten 1885 április 13-án. Tanulmányait a budapesti és berlini egyetemeken végezte. Egyetemi

hallgató korában Hevesi Sándorral és Bánocay Lászlóval megalapította a Thalia színpadot. Résztvett a Nyugat alapításában, állandó munkatársa volt a XX. századnak, előadásokat tartott a Társadalomtudományok szabad iskolájában. 1908-ban a Modern Drama Fejlődésének Története című műve megnyerte a Kisfaludy Társaság Lukács-Arisztina díját. Következésként megjelentek Idélek és a Formák és Esztétikai Kultura című tanulmánykötetei.

1910 után nagyobbára külföldön tartózkodott, Olaszországban és Németországban. 1912-ben Heidelbergben telepedett le. 1916-ban jelent meg Die Theorie des Romans című műve.

Az első világháború élményei szocialista szimpátiánsból kommunistákká fordították belsőle. 1918-ban belépett a Kommunista Pártba. A proletár diktatúra alatt közoktatásügyi népbiztos volt és az V-ik Vörös Hadosztály politikai biztosa.

A Kommun bukása után Bécsbe emigrált, ahol mint a Kommunista Párt vezetés funkcionáriusa dolgozott 1929-ig. 1929 tavaszán három hónapot töltött Pesten illegális munkán.

1930/31-ben Moszkvában élt mint a Marx-Engels-intézet tudományos munkatársa. 1931-33-ban Berlinben élt, főleg az értelmiség közötti pártmunkával foglalkozva. /A német írókövettség berlini csoportjának alelnöke volt./ 1933-ban Hitler hatalomrajutása után Moszkvába emigrált és ott a Tudományos Akadémia Filozófiai Intézetének tudományos munkatársaként működött. Szerkesztőbizottsági tagja volt a németnyelvű Internationale Literatur-nak és az Uj Hang-nak. Moszkvában írott számos műve közül magyarul már megjelent: Íróstudók felelőssége, Nagy orosz realisták, Balzac, Stendhal, Zola; A történelmi regény, Goethe és korta, Melampus és a Ibsen; Az újabb német irodalom rövid története.

1945-ben Budapestre tért vissza mint az ideiglenes Nemzetgyűlés tagja. 1945 végén az esztétika és a kultúrfilozófia nyilvános rendes tanára lett a Budapesti Egyetemen, és a Tudományos Akadémia elnökségének tagja.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

ÖNELETRAJZ (1948)
gémirat, autográf híregészlel, 1. ntl. p. 1f.

648

VII/1A

Lukács György született Budapesten 1885 április 13. Tanulmányait a budapesti és berlini egyetemeken végezte. Egyetemi hallgató korában Hevesi Sándorral és Bánoczy Lászlóval megalapította a Thalia színpadot. Résztvett a Nyugat alapításában, állandó munkatársa volt a XX. századnak, előadásokat tartott a Társadalomtudományok szabad iskolájában. 1908-ban a Modern Dráma Fejlődésének Története című műve megnyerte a Kisfaludy Társaság Lukács-Krisztina díját. Kevéssel azután megjelentek a Lélek és a Formák és Esztétikai Kultura című tanulmánykötetei.

1910 után nagyjából külföldön tartózkodott, Olaszországban és Németországban. 1912-ben Heidelbergben telepedett le, ahol Max Weberrel stb. szoros barátságban élt. 1916-ban jelent meg Die Theorie des Romans című műve.

Az első világháború élményei szocialista szimpatizánsból kommunistát formáltak belőle. 1918-ban belépett a Kommunista Pártba. A proletár diktatúra alatt közoktatásügyi népbiztos volt és az V-ik Vörös Hadosztály politikai biztosa. *

A Kommun bukása után Bécsbe emigrált, ahol mint a Kommunista Párt vezető funkcionáriusa dolgozott 1929-ig. 1929 tavaszán három hónapot töltött Pesten illegális munkán.

1930-31-ben Moszkvában élt mint a Marx-Engels-intézet tudományos munkatársa. 1931-33-ban Berlinben élt, főleg az értelmiség közötti pártmunkával foglalkozva. /A német írószövetség berlini csoportjának alelnöke volt./ 1933-ban Hitler hatalomra jutása után Moszkvába emigrált és ott a Tudományos Akadémia filozófiai intézetének tudományos munkatársaként működött. Szerkesztőbizottsági tagja volt a németnyelvű Internationale Literatur-nak és az Új Hang-nak. Moszkvában írott számos műve közül magyarul már megjelent: Írástudók Felelőssége, Nagy Orosz Realisták, Balzac, Stendhal, Zola, Goethe és Kora, Nietzsche és a Fasizmus, Az Újabb Német Irodalom Rövid Története, A Történelmi Regény. (Ezeknek egy része rövidesen megjelenik külföldi nyelveken, azonkívül eddigi filozófiai főműve: Der Junge Hegel und die Probleme der Kapitalistischen Gesellschaft /

1945-ben Budapestre tért vissza mint az ideiglenes nemzeti gyűlés tagja. 1945 végén az esztétika és a kultúrfilozófia nyilvános rendes tanára lett a budapesti egyetemen. ~~Demokrácia és Kultura című műve Budapesten írt tanulmányainak gyűjteménye.~~ c

a Tudományos Akadémia tagja
elvonulójában

MTA FIL. INT.
Lukács Archív

1910 után nagyobbra kitért a történelmi és társadalmi tudományok területére. 1912-ben a Magyar Tudományos Akadémia tagjává választották. 1916-ban jelent meg a "Die Theorie der Romane" című műve.

1918-ban belépett a Magyarországi Kommunista Pártba. A proletár diktatúra elvét és a szociális igazságszolgáltatást hirdette. 1920-ban jelent meg a "Vörös Hódolat" című politikai esszéje.

A kommunizmusban nagy szerepet játszott, ahol mint a kommunista párt vezető funkcionáriusa dolgozott 1929-ig. 1929 tavaszán hirtelen meghalt.

1930-31-ben Moszkvában élte mint a Marx-Angela-intézet tudósa. 1931-33-ban Berlinben élte, ahol az "Arbeiter Zeitung" című proletár lapot szerkesztette. A német proletárvizsgálatok területén nagy szerepet játszott. 1933-ban Hitler hatalomra jutása után Moszkvába emigrált és ott a "Kommunistische Akademie" elnöke lett. 1934-ben Moszkvában meghalt.

1945-ben Budapestre tért vissza mint az Ideológiai Nemzeti Bizottság tagja. 1945 végén az "Arbeiter Zeitung" című lapot szerkesztette. 1946-ban jelent meg a "Die Theorie der Romane" című műve. 1947-ben jelent meg a "Vörös Hódolat" című politikai esszéje.

MTA ELN. INT.
(Lukács Arch.)

Handwritten signature and notes in the bottom right corner.

Vertical handwritten word or name.

AUTOBIOGRAPHIE 1949/

geprint, 2 ntl. p., 2 f.

649

VII/111

Georg Lukács geboren in Budapest am 13. April 1885. Seine Studien vollendete er an der Budapester und Berliner Universität. Zur Zeit seiner Studentenschaft gründete er mit Sándor Hevesi und László Bánoczy die Thalia-Bühne. Er nahm teil an der Gründung der Zeitschrift "Nyugat" /Der Westen/, war der ständige Mitarbeiter der Zeitschrift "XX. század" /Das XX. Jahrhundert/, hielt Vorträge an der freien Schule der Gesellschaftswissenschaften. Im Jahre 1908 erhielt er für sein Buch "Die Geschichte der Entwicklung des modernen Dramas" den Lukács-Krisztina-Preis der Kisfaludy-Gesellschaft. Bald darauf ~~erschienen~~ erschienen die Essay-Sammlungen: "Die Seele und die Formen" und "Aesthetische Kultur" /1911/

Nach 1910 hielt er sich vorwiegend im Ausland auf, in Italien und Deutschland. Im Jahre 1912 liess er sich in Heidelberg nieder, wo er in ~~inniger~~ Freundschaft mit Max Weber lebte. Im Jahre 1916 erschien sein Buch "Die Theorie des Romans."

Die Ereignisse des ersten Weltkrieges formten ihn aus dem sozialistisch Sympathisierenden zu einem Kommunisten um. 1918 trat er in die Kommunistische Partei Ungarns ein. Während der proletarischen Diktatur war er Kommissar für Unterricht und ~~der~~ politischer Kommissar der V. Roten Division.

Nach dem Sturz der Kommune emigrierte er nach Wien, wo er als führender Funktionär der Kommunistischen Partei bis 1929 arbeitete. ~~1929~~ Im Frühjahr 1929 verbrachte er 3 Monate illegal in Budapest.

Von 1930-31 lebte er in Moskau als wissenschaftlicher Mitarbeiter des Marx-Engels-Institutes. 1931-33 verbrachte er in Berlin, wo er sich hauptsächlich mit Parteiarbeit unter den Intellektuellen beschäftigte. /Er war ~~der~~ Vicepräsident der Berliner Gruppe des Schriftstellerbundes/. Nach der Machtergreifung Hitlers emigrierte er 1933 nach Moskau und dort arbeitete er als wissenschaftlicher Mitarbeiter des Philosophischen Instituts der Akademie für Wissenschaften. Er war Mitglied des Redaktionskollegiums der "Internationalen Literatur" /deutscher Sprache/ und der ungarischen Zeitschrift "Új Hang" /Neue Stimme/.

In 1945 kehrte er nach Budapest als Mitglied des provisorischen Parlamentes zurück. ~~194~~ Ende 1945 wurde er ordentlicher Professor der Aesthetik und Kulturphilosophie an der Budapester Universität. ~~1945~~ und Mitglied der Académie des Sciences

Ausser den zahlreichen Büchern, die in den Jahren von 1945-1948 in ~~der~~ ungarischer Sprache erschienen sind in deutscher und französischer Sprache folgende Bücher in Berlin, Zürich, Bern, Paris erschienen:

- Deutsche Literatur während des Imperialismus /Aufbau-Verlag, Berlin/
- Fortschritt und Reaktion /Aufbau-Verlag/
- Gottfried Keller /Aufbau Verlag/
- Karl Marx und Friedrich Engels als Literaturhistoriker /Aufbau-Verlag/
- Essays über Realismus /Aufbau-Verlag/
- Schicksalswende /Aufbau-Verlag/
- Goethe und seine Zeit /Francke, Bern/
- Der junge Hegel /Über die Beziehung von Dialektik und Ökonomie/ /Verlag Europa, Zürich/
- Existentialisme ou Marxisme? /Nagel, Paris/

MTA EL. INT.
Lukács Arch.

Von 1930-31 lebte er in Moskau als wissenschaftlicher Mitarbeiter des Marx-Engels-Instituts. 1931-33 verbrachte er in Berlin, wo er sich hauptsächlich mit Parteiarbeit unter den Intellektuellen beschäftigte. /Er war Vicepräsident der Berliner Gruppe der S.D.S./. Nach der Macht-ergreifung Hitlers ~~wagte~~ emigrierte er 1933 nach Moskau und dort arbeitete er als wissenschaftlicher Mitarbeiter des Philosophischen Instituts der Akademie für Wissenschaften. Er war Mitglied des Redaktionskollegiums der "Internationalen Literatur" /deutscher Sprache/ und ungarischen Zeitschrift "Uj Hang" /Neue Stimme/.

In 1945 kehrte er nach Budapest als Mitglied des provisorischen Parlaments zurück. Ende 1945 wurde er ordentlicher Professor der Aesthetik und Kulturphilosophie an der Budapester Universität und Mitglied der Akademie der Wissenschaften.

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

ÖNÉLETRAJZ 11953/

Gépirat, 1. mell. p., 1 f.

650

VII/1

ÖNÉLETRAJZ

Születtem 1885-ben Budapesten. Burzsoa-~~ar~~ármazású vagyok /apám a Magyar Általános Hitelbank igazgatója volt/. Már egyetemi hallgatókoromban /államtudományi és filozófiai doktor vagyok/ résztvettem a magyar irodalmi életben: egyik alapítója voltam a Thalia szabad színháznak, írtam a Jövendő-be, Szerda-ba, Nyugat-ba, Huszdik Század-ba. 1908-ban a Modern dráma fejlődése című művem megkapta a Lukács-Krisztina-díjat. Ezenkívül még egynéhány könyvet adtam ki magyar nyelven.

1909 után főleg külföldön éltem, eleinte felváltva Német- Olaszországban, 1912-18-ig Heidelbergben. Ebben az időben néhány német könyvem és számos folyóirat- és újságcikkem jelenet meg.

1918 decemberében beléptem a KMP-be. A diktatúrában közoktatási népbiztos és az V-ik hadosztály politikai megbízottja voltam. 1919 őszén Bécsbe emigráltam, ahol 1929-ig szakadatlanul párfunkcionárius voltam. 1919/21 és 1928/30-ban a KB tagja. Különben az Uj Március szerkesztőbizottsági tagja a Száz százalék szerkesztője voltam, stb. 1929-ben illegális munkára voltam Budapestre üzenelve.

1930/31-ben Moszkvában éltem, mint a Marx-Engels-Intézet tudományos munkatársa. 1930 elején átigazoltak a WKPB-be.

1931-ben Berlinbe költöztem, ahol mint a Német Kommunista Párt tagja főleg intellektuális propagandával voltam elfoglalva. /A Kommunista írói frakció vezetője s a Német Írószövetség berlini helyi csoportjának alelnöke stb./

1933-ban Moszkvábaköltöztem, ahol hosszú ideig a Tudományos Akadémia Filozófiai Intézetében dolgoztam. ~~1933~~ Orosz nyelven két könyvem és nagyszámú folyóiratcikkem jelent meg. Azonkívül számos német cikk az Internationale Literatur és a Wort című folyóiratokban, valamint nagyszámú magyar cikk az Uj Hang-ban. Az Internationale Literatur és az Uj Hang című folyóiratok szerkesztő bizottsági tagja voltam

1941-ben átigazoltak a KMP-be. A háború alatt propagandamunkával foglalkoztam, különböző ~~kéremkérés~~ orosz-magyar- és németnyelvű folyóiratokban, valamint az Informbüro és a VOKSz révén angol, amerikai újságokban és folyóiratokban. 1944-ben megjelent könyvem az Írástudók felelőssége.

1945-ben Budapestre tértem vissza mint az ideiglenes nemzetgyűlés tagja, 1945 végén az esztétika nyilvános rendes tanára lette a Budapesti Egyetemen és a Tudományok Akadémia elnökségének tagja.

1948-ben megkaptam a Kossuthdíjat. Hazaérkezése óta számos könyvem jelent meg különböző nyelveken.

Budapest, 1953 március 21.

ITA FIL. INT.

Lukács Arch.

Lukács György

Lubac

ÖNELETRAI 2

Bp. 1953 III. 24

651

VI/11

Ö N É L E T R A J Z

Születtem 1885-ben Budapesten. Burzsoa-~~ár~~almazásu vagyok /apám a Magyar Általános Hitelbank igazgatója volt/. Már egyetemi hallgatókoromban /államtudományi és filozófiai doktor vagyok/ résztvettem a magyar irodalmi életben: egyik alapítója voltam a Thalia szabad színháznak, irtam a Jövendő-be, Szerda-ba, Nyugat-ba, Huszedik Század-ba. 1908-ban a Modern dráma fejlődése című művem megkapta a Lukács-Krisztina-díjat. Ezenkívül még egynéhány könyvet adtam ki magyar nyelven.

1909 után főleg külföldön éltem, eleinte felváltva Német- Olaszországban, 1912-18-ig Heidelbergben. Ebben az időben néhány német könyvem és számos folyóirat- és újságcikkem jelenet meg.

1918 decemberében beléptem a KMP-be. A diktatúrában közoktatási népbiztos és az V-ik hadosztály politikai megbízottja voltam. 1919 őszén Bécsbe emigráltam, ahol 1929-ig szakadatlanul párfunkcionárius voltam. 1919/21 és 1928/30-ban a KB tagja. Különben az Uj Március szerkesztőbizottsági tagja a Száz százalék szerkesztője voltam, stb. 1929-ben illegális munkára voltam Budapestre bevezényelve.

1930/31-ben Moszkvában éltem, mint a Marx-Engels-Intézet tudományos munkatársa. 1930 elején átigazoltak a WKPB-be.

1931-ben Berlinbe költöztem, ahol mint a Német Kommunista Párt tagja főleg intellektuelli propagandával voltam elfoglalva. /A Kommunista írói frakció vezetője s a Német Írószövetség berlini helyi csoportjának alelnöke stb./

1933-ban Moszkvába költöztem, ahol hosszú ideig a Tudományos Akadémia Filozófiai Intézetében dolgoztam. ~~1933~~ Orosz nyelven két könyvem és nagyszámú folyóiratcikkem jelent meg. Azonkívül számos német cikk az Internationale Literatur és a Wort című folyóiratokban, valamint nagyszámú magyar cikk az Uj Hang-ban. Az Internationale Literatur és az Uj Hang című folyóiratok szerkesztő bizottsági tagja voltam

1941-ben átigazoltak a KMP-be. A háború alatt propagandamunkával foglalkoztam, különböző ~~külföldi~~ orosz-magyar- és németnyelvű folyóiratokban, valamint az Informbüro és a VOKSZ révén angol, amerikai újságokban és folyóiratokban. 1944-ben megjelent könyvem az Írástudók felelőssége.

1945-ben Budapestre tértem vissza mint az ideiglenes nemzetgyűlés tagja, 1945 végén az esztétika nyilvános rendes tanára lettem a Budapesti Egyetemen és a Tudományok Akadémia elnökségének tagja.

1948-ben megkaptam a Kossuthdíjat, Hazaérkezésem óta számos könyvem jelent meg különböző nyelveken.

Budapest, 1953 március 21.

Lukács György

Generalitat. OMELETRAJZ 11958/
p. 18.

652

VII/K

Önéletrajz

Lukács György született Budapesten 1885. április 13-án. Tanulmányait a budapesti és berlini egyetemeken végezte.

1910 után nagyjából külföldön tartózkodott, Olaszországban és Németországban. 1912-ben Heidelbergben telepedett le.

Az első világháború élményei szocialista szimpatizánsból kommunistát formáltak felőle. 1918-ban belépett a Kommunista Pártba. A proletár diktatúra alatt közoktatásügyi népbiztos volt és az V-ik Vörös Hadosztály politikai biztosa.

A Kommun bukása után Bécsbe emigrált, ahol mint a Kommunista Párt vezető funkcionáriusa dolgozott 1929-ig. 1929 tavaszán három hónapot töltött Pesten illegális munkán.

1930/31-ben Moszkvában élt mint a Marx-Engels-intézet tudományos munkatársa. 1931-33-ban Berlinben élt, főleg az értelmiség közötti pártmunkával foglalkozva. /A német Írószövetség berlini csoportjának alelnöke volt./ 1933-ban Hitler uralomra jutása után Moszkvába emigrált és ott a Tudományos Akadémia filozófiai intézetének tudományos munkatársaként működött. Szerkesztőbizottsági tagja volt a németnyelvű Internationale Literatur-nak és az Új Hang-nak.

1945-ben Budapestre tért vissza mint az ideiglenes nemzetgyűlés tagja. 1945 végén az esztétika és a kulturfilozófia nyilvános rendes tanára lett a Budapesti Egyetemen és a Tudományos Akadémia elnökségének tagja.

1956-ban - néhány napig - művelődési miniszter volt a Nagy Imre kormányban, majd az akkor alakult MSzMP intézőbizottságának tagja.

1956. november 1-től 1957. április 10-ig Romániában volt internálva.

MTA FIL. INT.
Lukács Archív

ÖNELETRAJZ

Gépirvat, 1 rde. p. 1 f.

653

VIIAL

1

Lukács György
Bp.V. Belgrád rkp.2.

Önéletrajz

Születtem: 1885. ápr.13-án Budapesten. Apám Lukács József bankigazgató /meghalt 1928./ Anyám: Wertheimer Adél /meghalt 1916/. Egyetemet Budapesten és Berlinben végeztem. 1909-ben filozófiai doktor lettem a Budapesti Egyetemen.

Író voltam, a Nyugat és a Huszadik század munkatársa. 1910 után külföldi utazásokat tettem, 1913-ban Heidelbergben telepedtem le, ahol 1918-ig maradtam. 1918. decemberben beléptem az MKP-ba. A Tanácsköztársaságban közoktatásügyi népbiztos és az V. hadosztály politikai megbízottja váltam. A tanácsköztársaság bukása után emigráltam /Bécs- Berlin -Moszkva/.

1945-ben tértem haza, ahol egyetemi rendes tanár és az Akadémiai rendes tagja lettem. /1958-ban nyugdíjaztak./

1958 óta tudományos munkát folytatok. Két ízben kaptam tudományos munkám elismeréséért Kossuth díjat: 1948-ban és 1955-ben /nagydíj/.

/Lukács György/

ÖNÉLET RAJZ
Gépirat, 1 stl. p. 11p.

654

VI/1M

2

Lukács György
Bp.V. Belgrád rkp.2.

Önéletrajz

Születtem: 1885. ápr.13-án Budapesten. Apám Lukács József bankigazgató /meghalt 1928./ Anyám: Wertheimer Adél /meghalt 1916/. Egyetemet Budapesten és Berlinben végeztem. 1909-ben filozófiai doktor lettem a Budapesti Egyetemen.

Író voltam, a Nyugat és a Huszadik század munkatársa. 1910 után külföldi utazásokat tettem, 1913-ban Heidelbergben telepedtem le, ahol 1918-ig maradtam. 1918. decemberben beléptem az MKP-ba. A Tanácsköztársaságban közoktatásügyi népbiztos és az V. hadosztály politikai megbízottja váltam. A tanácsköztársaság bukása után emigráltam /Bécs- Berlin -Moszkva/.

1945-ben tértem haza, ahol egyetemi rendes tanár és az Akadémia rendes tagja lettem. /1958-ban nyugdíjaztak./

1958 óta tudományos munkát folytatok. Két ízben kaptam tudományos munkám elismeréséért Kossuth díjat: 1948-ban és 1955-ben /nagydíj/.

/Lukács György/

ÖNELETRAJZ (1963)
Gepirat, 1-2 p. 2 p.

655

VII/AN

Lukács György született 1885. április 13-án. Apja, Lukács József, születésekor az angol-osztrák bank budapesti fiókjának igazgatója, később a Magyar Általános Hitelbank igazgatója. Gimnáziumi tanulmányait a budapesti evangélikus gimnáziumban végezte, 1902-ben érettségizett. Utána a Budapesti Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán 1909-ben filozófiai doktor lett.

Fiatalkori írásai elsősorban az akkori nagy baloldali folyóiratokban /Huszedik század, Nyugat/ jelentek meg. 1909-ben megnyerte a Modern dráma története c. művével a Kisfaludy Társaság Lukács Krisztina díját. A könyv maga, komoly átdolgozás után 1911-ben jelent meg, a társulat kiadásában. Közben különböző folyóiratokban számos esszét publikált. Ezek 1910-ben jelentek meg egybegyűjtve "A lélek és a formák" címmel a Franklin Társulat kiadásában. Ugyanennek a könyvnek bővített és átdolgozott kiadása 1911-ben németül megjelent Fleischel berlini kiadónál. Olaszországi tanulmányutak után Heidelbergbe költözik, ahol csakhamar baráti viszony fűzi Max Weberhez. Itt Esztétikájának írásba foglalásával foglalkozik. Az elkészült részek kézírata a szerző birtokában van, de még nem jelentette meg, csupán "Die Subjekt-Objektbeziehung in der Aesthetik" c. rész jelent meg 1917-ben a "Logos" c. nevezetközi folyóiratban. Lukács György az 1914-es világháború kitörésére szenvedélyes ellenzékiességgel reagált. Ez álláspont elmélet összefoglalása megtalálható a háború első évében íródott "Theorie des Romans" c. műben. /Első megjelenése a Zeitschrift für Aesthetik und allgemeinen Kunstwissenschaft c. tudományos folyóiratban, azután, 1920-tól kezdve könyvalakban több kiadásban. / 1918 decemberében Lukács egy hosszú ideológiai krízis lezárásaként belép a Kommunisták Magyarországi Pártjába, melynek ma is tagja. Mint kommunista 1919 februárjában központi bizottsági tag lesz, a diktatúrában közoktatásügyi népbiztos és, időlegesen, az ötödik hadosztály politikai megbízottja. A diktatúra bukása után két hónapig illegális munkát Budapesten tartózkodik, attól fogva 1929-ig Bécsben él mint a Kommunista Párt egyik vezető tagja. 1929-ben az un. "Blum-tézisek" miatt, melyek a diktatúra felé való fejlődés demokratikus alapjait emelték ki Leninre támaszkodva kivált a magyar párt vezetőségéből. Addigi irodalmi munkásságának legfontosabb produktumai: "Geschichte und Klassenbewusstsein" /1923/, "Lenin" /1924/. Kiseb tanulmányai nagyrészt az un. Grünberg Archiv-ban tette közzé; a legfontosabbak: "Lassalle", "Moses Hess" és "Buharin" elméleteinek bírálatával foglalkoznak. 1930-ban a Marx-Engels Intézet tudományos munkatársa lesz. Akkor jelenik meg első nagyobb irodalomesztétikai tanulmánya Marx és Engels vitájáról Lassalle drámája és drámaelmélete ellen. 1931-

től 1933-ig Berlinben működött mint publicista. Elméleti cikkeket írt, főleg a "Linkskurve" c. folyóiratba. Hitler uralomrajutása után Moszkvába költözik, ahol egészen a felszabadulásig él. Két könyve jelenik meg orosz nyelven /"A XIX. század irodalomelméleti és a marxizmus" és "Adalékok a realizmus történetéhez"/. Oroszországban megír művei közül a "Történelmi regény"-ről és "A fiatal Hegel"-ről írt monográfiák nem jelenhettek meg könyvalakban, mert ellentétben álltak a Sztalin-Zsdanov féle uralkodó felfogással. 1945 augusztusában hazatérés Magyarországra. A fentemlített művek, valamint a még Oroszországban megkezdett "Ész trónfosztása" most jelennek meg különböző európai nyelveken. Tehát ellenzékben van a kibontakozott Rákosi-rendszerrel szemben, de 1956-ban mégsem tartozik Nagy Imre híveihez, hanem ellenzékiiségének fönntartásával elhatárolja magát tőle. Az első budapesti években tanulmánygyűjtemények /"Irodalom és demokrácia", "Goethe és kora" stb./jelennek meg különböző európai nyelveken. Ebben az időben fejezi be a "Különösségről" írott monográfiáját mint az Esztétika prolegomenjét és utána "Az esztétikum sajátossága" c. nagy elméleti művét. Azóta érdeklődésének középpontjában a marxizmus helyes, történelemontológikus értelmezése áll. E területen írott nagyobb munkái még csak kéziratok, csupán a "Gespräche mit Georg Lukács" c. kötetben jelzi e munkásság legáltalánosabb alapelveit. A szerző reméli, hogy társadalomontológiai munkái belátható időn belül nyilvánosság elé tudja bocsátani.

Esztétika /1963/

A második Világháború alatt ugyyszólván minden írása a fasizmus ellen van irányítva /különösen "Az ész trónfosztása"/. Mindjárt hazajövele után résztvesz a békemozgalom megindításában és annak megalakulása után a Béke Világtanács tagja lesz. Ezért a működéséért a nemzetközi békemozgalom a Joliot Curie emlékéremmel tüntette ki.